

НАРОДНИ МУЗЕЈ - ВАЉЕВО 14000 Ваљево, Трг Живојина Мишића 3
014 / 224 - 641, 221 - 041
nmva@ptt.rs www.museum.org.rs

ГРАД ВАЉЕВО

**ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ МУЗЕЈА ВАЉЕВО
за 2009. годину**

1. УВОДНА РЕКАПИТУЛАЦИЈА

У 2009. години рад Народног музеја Ваљево ће се одвијати у свему сходно постојећим законским прописима и стручним стандардима а у оквиру расположивих средстава. Поред средстава оснивача биће коришћена и средства од сопствених прихода (укључују и донације у новцу), као и вредности донација у материјалу и услугама и волонтерског рада, како стручних волонтера, тако и војника на цивилном служењу војног рока. Поред наведенога, за рад у музејском одељењу Осечина ће бити коришћена средства Општине Осечина; за могуће стручне активности на објекту Куле Ненадовића већ је конкурисано код Министарства културе за републичка средства, а сходно развоју активности и ситуације, могућа су аплицирања за програмска средства код других финансијера.

У 2009. години тежиште активности ће бити постављено на базичним стручним пословима, преваходно на савременој, дигиталној обради музејских збирки, али неће бити запостављени ни други сегменти музејског посла, од што богатијих и разноврснијих јавних програма (планирано је 10 изложби и 20 мањих разноврсних тематских програма), преко стручно-научних истраживања и усавршавања, до маркетиншких промотивних акција.

За планирани рад постоје више отежавајућих фактора, који не зависе од установе, а који би морали да буду решени, или да се почне са њиховим решавањем, у 2009. години. У њих спадају:

- грешке у планирању буџета за контне ставке 411 и 412 (плате и сл.),
- недостатак запослених на стручним пословима основне музејске активности
- недостатак службеног возила
- потребно повећање контне ставке 422 (путовања)
- потребно повећање контне ставке 423 (услуге по уговору)
- потребно повећање контне ставке 426 (материјал)
- променити статусни однос према Кули Ненадовића из старатељ у корисник,
- уредити потпуно недефинисане односе у историјском комплексу у Бранковини,
- решити или почети решавање проблема обезбеђивања централног градског депоа за културна добра, који би био уређен према стандардима,
- решити проблем дренаже парковске површине иза централног објекта музеја, будући да се вода са травњака слива под темеље зграде.

2. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Сходно позитивним законским одредбама и међународним стандардима, као и дефиницијама¹ Музеји су специфичне непрофитне, издржаване установе културе, чија активност се ни по којој основи не може износити на тржиште, и које су издржаване од стране свога оснивача. Истовремено позитивна европска пракса исказана у последње две деценије указује да европски музеји употребом савременог менаџмента 15 до 25% укупних финансираних активности остварују средствима изван буџета оснивача, али средства оснивача увек морају да задовоље најшири спектар како базичних, тако и програмских трошкова.

¹ Данас је у најширој употреби дефиниција промовисана од стране UNESCO-вог ICOM-а, Међународног савета за музеје (*The International Council of Museums*); “Музеј је **некомерцијална, издржавана**, стална установа у служби друштва и његовог развоја, отворена јавности, која сакупља, чува, истражује, објављује и излаже материјална сведочанства о људима и њиховој околини, у сврху проучавања, образовања, естетског доживљаја и задовољства.”

За рад у 2009. години Град Ваљево је као оснивач за рад Народног музеја Ваљево номинално определио 13.891.000,00 динара, али будући да се од тих средстава плаћају и обавезе настале у 2008. години, а на основу усвојених планова и програма и одобрених средстава за ту годину, а која због буџетских проблема нису реализована, реална, тренутно расположива средства се морају умањити за 454.544 колико износи део обавеза реализованих у 2008, тако да реално износе 13.436.456, што приказује и следећа табела одабраних контних ставки

КОНТО	ОДОБРЕНО ЗА 2009	Средства за плаћање трошкова из 2008	СТВАРНА СРЕДСТВА РАСПОЛОЖИВА У 2009
421	1.820.000	104.344	1.715.656
422	70.000	16.400	53.600
423	230.000	92.450	137.550
425	100.000	17.950	82.050
426	150.000	78.000	72.000
511	250.000	78.300	171.700
512	250.000	9.100	240.900
515	220.000	58.000	162.000
ЗБИР:		454.544	

Поред наведенога, у планирању буџета приликом опредељивања средстава за зараде, дошло је до својервних грешки. Полазећи од децембарске плате 2008. године, у опредељеним средствима за конто 411 недостаје 238.836 динара, док се код конта 412 исказује вишак од 104.344 динара. Сходно томе укупан недостатак је 134.492 динара, али реално он је и већи, будући да у наведеном обрачуна предвиђено стање из децембра 2008, без повећања на године стажа које сугурно следи у 2009, као и без повећања цене рада које је могуће.

КОНТО	ОДОБРЕНО ЗА 2009	Разлика од реалног сходно децембру 2008	Потребна средства, сходно децембру 2008.
411	8.871.000	Минус 238.836	9.109.836
412	1.735.000	Плус 104.344	1.630.656
	10.606.000	Минус 134.492 <i>Плус увећање за минули рад и повећање цене рада</i>	10.740.492 <i>Плус увећање за минули рад и повећање цене рада</i>

Када се од укупно предвиђених средстава одузму средства за лична примања, у 2009 години се располаже са само 2.830.456 динара, од чега највећи део одлази за материјалне трошкове (пре свега за грејање). Сходно наведеном реална сума за веома широк спектар раличитих активности предвиђених у 2009. години је више него симболична.

Када је у питању однос средстава за плате и остале трошкове, не само Музеје већ ваљевске културе у целини, неопходно је нагласити да у једном дужем временском периоду Град Ваљево за потребе културе издваја најмањи проценат средстава у целој Србији. Примера раду, а на основу првобитно усвојених буџета за 2008. годину, из репрезентативног узорка, види се следеће:

Град	Укупан буџет	Укупно издвајање за културу	Издавање за плате у култури	Упутни показатељ Издавање за плате у Градској управи
ВАЉЕВО	1.600.000.000	82.170.000 - 5%	52.456.000	227.448.000 - 14%
УЖИЦЕ	1.561.200.000	139.685.000 - 9%	84.910.000	106.264.000 - 7%
ПАНЧЕВО	3.538.218.596	286.700.000 - 8%	107.300.000	250.000.000 - 7%
ПИРОТ	848.500.000	73.301.000 - 8,6%	47.500.000	89.000.000 - 10,5%
ВРШАЦ	1.369.400.000	89.710.000 - 6,5%	60.300.000	108.000.000 - 8%
ЗРЕЊАНИН	4.775.344.518	257.047.380 - 5,4%	168.700.000	187.000.000 - 4%
ЧАЧАК	1.836.796.703	160.325.000 - 8,7%	75.000.000	175.000.000 - 9,5%
ЛЕСКОВАЦ	1.857.230.000	171.359.000 - 9,2%	---	---

Наведено указује на закључак да не стоји опаска да се у Ваљеву превише издваја за плате запослених у култури, већ да се премало издваја за културу у целини, а да Ваљево спада у градове са

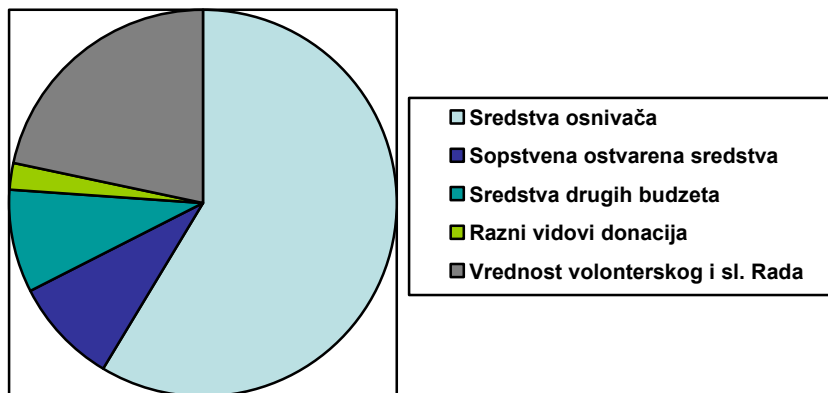
најмање запослених у култури. Сходно томе би се могао извести и закључак да је од свих градова у Србији Ваљево најмање заинтересовано за културу.

Сходно свему наведеном, да даље изнети план и програм за 2009. годину не би остали само списак лепих жеља, већ да би имао и реалне основе за реализацију на првом месту је неопходно првим ребалансом повећати укупна средства, како за програме, тако и за зараде, а будуће време поставља императив и повећања броја квалитетних кадрова у култури.

Поред средстава оснивача, за рад у 2009. години очекују се и друга средства, и то

- **сопствени приходи**, у вредности од 1.999.999 динара, колико су проценили израђивачи буџета, мада је реално очекивати да она буду и нешто већа
- **средства других буџета**, преваходно Републичког, будући да је за 1.500.000 динара конкурисано код Министарства културе за почетак довођења у намену објекта куле Ненадовића (одлука се очекује током другог квартала), и 500.000 од стране општине Осечина за активности у музејском одељењу у Осечини.
- **Донације у новцу, материјалу и услугама**, очекује се 500.000 динара.
- **Вредност рада стручних волонтера и војника** на цивилном служењу војног рока - 5.000.000 динара

Сходно наведеном, однос би био такав да се скоро 40% укупних трошкова реализује средствима без учешћа оснивача, с тим што оснивач мора да пружи неопходну основу (за хладан погон и основне програме) као предуслов да се остваре и други планови.

3. О РАДУ МУЗЕЈА

Рад Народног музеја Ваљево се одвија на основу позитивних законских прописа одређених **Законом о делатностима од општег интереса у култури**, **Законом о културним добрима** (СЛ ГЛ 71/94) и пратећим подзаконских аката (**Правилник о регистрима уметничко историјских дела**, сл гл. 35/96ч **Правилник о програму стручних испита**, сл гл 11 и 15/96ч **Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа заштите културних добара**, сл гл 21/95ч **Решењу о утврђивању надлежности музеја**, сл гл 28/95), као и стручно-професионалних норми одређених статутом и пратећом документацијом Интернационалног комитета за музеје при УНЕСК-у.

Сходно Закону о културним добрима и правилима професионалне етике Унесковог Интернационалног музејског комитета, Народни музеј Ваљево је институција која се преваходно бави активностима заштите покретних историјско-уметничких културних добара и те активности обавља у четири нивоа:

- први, базични ниво подразумева **евидентирање и аквизију** (набавку путем откупа и донација), **документаристичку обраду** (по принципима предвиђеним законским прописима), **конзервацију/рестаурацију и трезорирање** (односно трајно чување) историјско-уметничких културних добара.

- други ниво рада музеја су различити видови **стручно-научних анализа** (стручно и научно истраживање музеалија и историјских периода, догађаја и процеса везаних за време њиховог настанка и употребе)
- трећи вид рада музеја представљају различити видови **експозиције** резултата претходна три нивоа путем **изложби** (сталне поставке и тематске изложбе), **јавних скупова** (предавања, трибине, промоције, научни скупови...) али и различитих **издања** (монографије, зборници, каталози, проспекти,....)
- четврти вид рада музеја представља веома широк спектар комуникација са широм и стручном јавношћу (**стручна вођења, промоције, предавања, трибине и сл.**)

Будући да је **основни објект рада музеја (и субјект постојања музеја) музеалија, односно музејски предмет**, а да је она, без обзира на који је начин дошла у музеј, национално културно добро и као такво искључиво власништво државе, сви послови везани за њега (набавка, обрада, конзервација, чување и излагање) су обавеза државе, односно њених органа локалне самоуправе (зависно од нивоа оснивања, сходно Закону о делатностима од општег интереса у култури).

4. ПРОСТОР И ОПРЕМА

Објекти

Народни музеј Ваљево је пуноправни, укњижени, корисник два објекта: централне зграде Народног музеја и зграде Муселимовог конака и у оба објекта су потпуно довршена и приведена у намену. Своје поставке у Бранковини Музеј је лоцирао у објектима који припадају школи Прота Матеја Ненадовић. Поред тога стари проблем недостатка депоа и спољашње радионице је привремено решен добијањем на коришћење (по уговору) простора у основној школи у Драчићу. Музеј је званично и старатељ Куле Ненадовића и пуна активност у том објекту може отпочети по завршетку актуелних грађевинских радова.

Планирано за 2009. годину

Планирано је током 2009. године променити статусни однос према Кули Ненадовића из старатељ у корисник, што је изван директних ингеренција музеја..

Планирано је уредити потпуно недефинисане односе у Бранковини, што је изван директних ингеренција музеја.

Планирано је решити или почети решавање проблема обезбеђивања централног градског депоа за културна добра, који би био уређен према стандардима, што је изван директних ингеренција музеја (већ је према Граду покренута иницијатива, са предлогом да се за то определи подрумски простор Дома армије).

Планирана је реконструкција на објекту конзерваторске радионице у Драчићу, и то се може учинити од буџетски одређених средстава.

Планиран је и почетак довођења у намену објекта Кула Ненадовић, и за то је за средства конкурисано код Републике.

Опрема

У периоду ревитализације институције (2002-07) набављен је највећи део раније недостајуће опреме, тако да се у 2009. години планира само њено текуће освежавање и допуњавање.

Већи и конкретнији издатак би представљало додатно опремање за потребе допуне и освежавања у салама сталне поставке (превасходно сале Рима), али и освежавање широког спектра административне, комјутерске опреме и опреме за конзерваторску радионицу, што се може учинити од одређених, као и сопствених и донаторских средстава.

Набавка опреме за довођење у намену Куле Ненадовића је условљена прихватањем аплицираног пројекта од стране Републике.

НЕРЕШЕНИ ПРОБЛЕМ ОПРЕМЕ је недостатак службеног возила и то већ дужи период ствара велику потешкоћу у раду Музеја као установе окренуте сталном теренском раду.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА СТРУЧНОГ РАДА (стручне активности)

Стручне активности ће, сходно закону, стручним стандардима и реалним могућностима, бити реализоване у више различитих праваца

Аквизиције

Набавка музеалија и библиотечног материјала ће се одвијати откупом (у оквиру одређених и сопствених средстава), донацијама и разменом. Могућ је и прилив новог археолошког материјала, што зависи од активности других институција које ће реализовати археолошка истраживања на територији Колубарског округа у 2009, као и темпа и степена предавања материјала са истраживања из 2008.

Стручна и научна истраживања

Народни музеј Ваљево ће као сарадничка, а територијалној матична, институције имати учешћа у археолошким истраживањима која друге сродне институције буду реализовале на територији Колубарског округа (Народни музеј Београд, Археолошки институт, Градски и Републички завод).

Народни музеј је, у сарадњи са Балканолошким институтом САНУ, планирао и реализовао одржавање међународног научног скупа на тему Француско-српских односа. Скуп је планиран за март 2009, и од три дана трајања, један дан би био организован у Ваљево. Трошкови би, требали да буду покривени од средстава донатора.

У 2009. години ће бити започет рад на истраживачком пројекту Менаџмент музеја у Србији, који представља докторску дисертацију мр Владимира Кривошејева. Овај пројекат нема посебних трошкова. Поред Музеја логистичку подршку пројекту ће пружити и Министарство културе.

Конзерваторске активности

Биће обављане текуће конзерваторске активности, са посебним акцентом везаним за предмете намењене допуни сталне поставке. Највећи део конзерваторских захвата ће бити обављен у радионици Музеја, али се не сме искључити ни могућност ангажовања и других институција и лица.

Документаристичке активности

Тежиште документаристичких активности, изван уобичајених, текућих, ће бити постављено у два смера

- израда електронског каталога стручне библиотеке Музеја, са физичким реинвентарисањем фондова (планиран потпуни завршетак радова у овој години и он не подразумева ванредне трошкове, али подразумева перманент рад стручних волонтера и војника)

- наставак компјутерка обраде свих збирки посредством недавно набављеног професионалног, наменског, софтвера. Ова активност представља у будуће сталан, дугогодишњи посао, а тежиште рада у 2009 ће бити постављено на припреми дигиталних фотографија, као предуслову за друге активности, које ће бити паралелно обављане (и овај посао не захтева додатна улагања, изузев мањег освежавања мреже, за шта постоје одређена средства, као и додатног ангажовања стручних волонтера, који би мењали реално недостајуће раднике, али које је, ради стимулације, неопходно повремено и наградити, за шта не постоје тренутно одређена средства)

У документаристичким активностима, као основи стручног музејског рада, велику потешкоћу представља недостатак стручних радника, који су предвиђени систематизацијом, а чија места нису попуњена. У претходном периоду, када је стручно-научна документаристика била у другом плану, због грађевинских радова и радова на поставци, тај недостатак се није толико осећао, али сада када тежиште тренутних и будућих активности мора да буде на обради збирке, речени проблем је веома уочљив и представља отежавајући фактор у раду.

Трезорирање

Неизложени музејски предмети се трезорирају у приручним депоима у поткровљу централног објекта Музеја, као и у привремено уступљеном простору Основне школе у Драчићу. За разлику од ранијих периода Музеј сада има простор за депое, али због приступа и врсте материјала, он је ван уобичајених стручних стандарда.

Како је већ наведено, у 2009. г. би било потребно почети са решавањем проблема депоа, по могућности заједничкој за све установе које чувају, трајно или привремено, покретна културна добра

(Музеј, Модерна галерије, Студио Трнавац, а повремено и Завод за заштиту споменика културе). Као почетна идеја за ту намену је предложено резервисање подрумског простора Дома армије.

Издавачка и сродне активности

У 2009. ће бити завршен процес издавања монографије *Музеји, публика, маркетинг*, за шта су средства обезбеђена од стране Министарства културе крајем 2008. године.

Планирано је и издавање енглеске варијанте културнотуристичког водича *Ваљево за вас*, које би било реализовано без употребе буџетских средстава (донације, стратешко партнерство и сл.)

Планирана је и даља активност, издавачка и сродна, на пословима обогаћивања понуде сувенирнице, што ће бити реализовано ванбуџетским средствима.

Примерена издавачка делатност треба да прати и планирану изложбenu продукцију, али због ограничења средстава, као што под знак питања долази већи део планиране изложбене активности, тако и ови планови бивају неизвесни.

Јавне програмске активности

У 2009. години ће бити настављен рад са музејском публиком у сталним музејским поставкама, а паралелно са њим и широк спектар маркетиншких активности са циљем повећања посете. Поред тога планирано је и обогаћивање садржаја сталне поставке, са тежиштем на сали Рима (средства обезбеђена, што из буџетских што од сопствених прихода).

Независно од сталних поставки, планирано је 10-так изложби у галерији музеја и 20-так разноврсних програма (мање изложбе, презентације, предавања, трибине, филмске и др. тематске вечери и сл.)

У јануару 2009. године кристалисан је следећи распоред већих програма:

Фебруар – изложба икона проф. др Валентине Оцоикљић и Југослава Оцокољича, са свакодневном презентацијом филма о конзервацији, изради и симболици икона.

- гостовање изложбе Народног музеја Ваљево (Фотографије са Солунског фронта) у клубу ваздухопловства у Земуну

Март – изложба Етнографског музеја из Београда

- научни скуп о српско-француским односима

Април – Изложба слика Миломира Романовића

Мај – Археолошка изложба нових налаза Народног музеја Ваљево

Јуни – међународни фото салон, у сарадњи са Фото кино клубом Ваљево.

У другој половини године, као и у међутерминима у првој половини, планиране су и следеће изложбе, попут

- изложба слика Петра Лубарде, из збирки Музеја савремене уметности (октобар-новембар), али њена реализација ће зависти не само од решавања проблема наведеног недостатка буџетских средстава, већ и од решавања актуелних односа Музеја савремене уметности и Председништва Србије (где се налази један број слика планираних за ову изложбу)

- презентација рукописа Милана Ракића, који се чувају у Народном музеју Ваљево

- изложба *Ваљево које (не)памтите* – фотографије из легата Обрена Јовановића Народног музеја Ваљево.

- изложба приватне колекционарске збирке јапанске графике

- пригодна изложба Архива Југославије

- пригодна изложба Природњачког музеја Србије

- могућа и реализација изложбе слика Слободана Јефтића Пулике (ако се обезбеде посеба средства, и реши широк спектар техничких проблема, од осигурања и транспорта, до других техничких појединости)

Поред наведенога, планиран је и већи број мањих догађања (Вечери археолошког филма, вечери етнолошког филма, промоције музејских и других издања,... као и више других сродних, нискобуџетских, програма).

Да би наведени програми могли да се реализују неопходно је обезбедити тренутно недостајућа средства. Конкретно, део програма се може реализовати сопственим приходима и на друге небуџетске начине, али за крупније ставке су потребна буџетска средства која тренутним стањем буџета не постоје

(делом због уопште малих средстава, а делом због плаћања послова реализованих у 2008. средствима из 2009).

Примера ради, једна изложба по правилу захтева, веома широк спектар трошкова са контних ставки 423 и 424, где на располагању има око 330.000 динара, али се мора имати у виду да само осигурање за планирану Лубардину изложбу кошта око 170.000 динара, а да ће осигурање зграда и имовине однети око 130.000 динара. Што значи да би за широк спектар других програмских активности преостало око 30.000, односно, 2.500 динара месечно.

Иста опаска се односи и на ставке конта 422 описане детаљније у оквиру следећег елемента.

Део недостајућих средстава ће бити обезбеђен из небуџетских извора, али само део, а не сва недостајућа средства, а све то нас поново враћа на чињенице изнете на самом почетку, да Ваљево за потребе културе издваја најмање средстава у Србији.

Стручно усавршавање запослених

У 2009. години од активности стручног усавршавања планирано је следеће:

- два виша кустоса – стицање звања музејског саветника
- један кустос приправник (ангажован преко бироа за запошљавање) – стицање основног звања кустоса
- десет запослених, одлазак на по један стручни скуп, или семинар

Ове, иначе минималне, активности у основи, паушално, подразумевају следеће минималне трошкове:

26 дневница – 40.000 динара

26 трошкова путовања – 30.000 динара

10 преноћишта – 20.000 динара

УКУПНО – 90.000 динара (без трошкова уплате котозација и слично),

ВАЖНА НАПОМЕНА КОЈА СЕ ОДНОСИ НА ОВУ И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ

За конто 422 који се односи на ову врсту трошкова, одобрено је на нивоу целе 2009. године 70.000 динара, с тим што је 16.400 већ потрошено за трошкове планиране, реализоване, али не исплаћене у 2008. Сходно наведеном, само за ову ставку недостаје око 40.000 динара. Недостатак се може надокнадити средствима од сопствених прихода, али нису ово једине активности за које је потребан новац са ставке 422.

Апсолутно сви програми (од изложби, до других, мање захтевних) подразумевају путовања, дневнице, преноћишта... али и ставке транспорта експоната.

Поред потреба изложбе, транспорт експоната је потребан и за њихово премештање у депо, одношење на конзервацију и са конзервације и сл.

Оквирно, за редовно пословање у једној години за ставке са конта 422 је неопходно око 300.000 динара, а практично је расположиво само 53.600. **То практично може да значи да при организацији неке веће изложбе можда може да се обезбеди 150.000 динара за осигурање и 50.000-100.000 динара за разне друге трошкове (штампање каталога и сл.), али да због недостатка од пар десетина хиљада динара са ставки конта 422 конкретан програм неће моћи да се реализује.**

Конкретније видети и у Прилогу

6. НАЧИН РАДА

Активности Народног музеја Ваљево се обављају у службеним просторијама у централном објекту Музеја, у сталној поставци у централном објекту музеја, у галији, са музејским клубом, у централном објекту музеја, у сталној поставци у Муселимовом конаку, у депоу и радионици у Драћићи, у историјском спомен комплексу у Бранковини, као и у музејском одељењу у Осечини.

Народни музеј Ваљево трезорира око 24.500 предмета из различитих збирки, подељених на четири музејска одељења, од којих свако има задуженог кустоса, руководиоца одељења.

Одељење за археологију и нумизматику има око 400 инвентарисаних археолошких и око 4.000 нумизматичких предмета. Од 2007. године музеј перманентно преузима налазе са различитих истраживања која су у протекле две деценије обављале различите институције и по расположивој теренској документацији и на тај начин је у музеј ушло додатних око 10.000 предмета. Збиркама руководи кустос Елизабета Чебашек, уз асистенцију конзерватора техничара Милана Ваеселиновића и повремено ангажованих волонтера.

Одељење за историју има око 8.000 предмета. У току су активности поделе до сада јединствене збирке на функционалне подзбирке (оружје, одликовања, фотографије, разгледнице, архивалије, реалије...). Збиркама руководе виши кустос Драгана Лазаревић Илић и директор, музејски саветник Владимир Кривошејев, а од последњег квартала уз помоћ ангажованих волонтера.

Одељење за историју уметности има око 800 музејских предмета. Збирком руководи кустос Бранко Лазић.

Одељење етнологије има око 1.300 предмета. Збирком руководи кустос Боривоје Пантић, уз активну помоћ и руководећу координацију документалисте, вишег кустоса Гордане Марковић.

Поред одељења са музејским збиркама, у музеју постоје и следећи сектори:

Одељење за документалистику обједињује рад централне документације за све збирке, а садржи и стручни архив (са око 600 архивских јединица) и библиотеку (са око 6.000 библиографских јединица). Одељењем руководи виши кустос Гордана Марковић, уз координиран рад и поделу посла са руководиоцем одељења за рад са публиком кустосом Јеленом Ивић, а уз помоћ водича, волонтер и војника на цивилном служењу војног рока.

Одељење за рад са публиком чине музејски водичи чијим радом координира кустос педагог Јелена Ивић, а у раду учествују и волонтери и војници на цивилном служењу војног рока.

Одељење за конзервацију чини конзерватор техничар Милан Веселиновић, а у раду му, сходно врсти посла, помажу кустоси, помоћно особље, волонтери и војници.

У Општој служби ради шеф рачуноводства, уз испомоћ једног водича, и помоћни радници.

Током 2009. године Музеј ће своје базичне делатности обављати у оквиру редовног радног времена, радним данима (понедељак – петак) од 7 до 15 часова.

За програмске активности Музеја у просторима јавних музејских комуникација (нова централна поставка, поставке у Конаку, и изложбе у галерији) радиће се у временском расону уторак – субота, од 10 до 18, а као новина, петком до 21. Као и раније, сходно програмским потребама радно време ће периодично бити продужавано а биће организована и посебна приправност и нерадним данима у време сезоне екскурзија.

7. КАДРОВИ

Програм Народног музеја Ваљево за 2009. годину ће се реализовати са 26 до 30 људи, од којих је 16 радника у сталном радном односу у Ваљево (7 са високом стручном спремом, од чега један са највишим, два са вишим и остали са основним стручним звањем, 2 са вишом, 5 са средњом спремом, од којих један има положен стручни специјалистички курс, и 3 са основном школском спремом од којих један има положен стручни специјалистички курс), 1 радник у сталном радном односу у музејском одељењу у Осечини (на буџету Општине Осечина), 1 уговорно (од сопствених прихода) ангажованим радником на послу домаћина музејског клуба, 2 до 4 стручњака - волонтера, уз њихово повремено ангажовање по уговору и 6 до 8 војника на цивилном служењу војног рока.

Постојећа Систематизација радних места предвиђа укупно 23 стално запослена, а тренутно ради 16, тако да и даље Народни музеј Ваљево, званично најбољи музеј у Србији за 2004. и 2007, и музеј чије програме Министарство културе 8 година у за стопце оцењује као програме од националног значаја, спада међу институције са најмалобројнијим колективом у Србији (у поређењу са колективима других сличних Музеја завичајног типа */без централних, републичких музејских установа/* где је просек запослених преко 20 и ова бројка представља и просечни оптимум (с тим што музеји у Ужицу и Крушевцу имају по око 40 запослених, а у Нишу преко 70).

По стању затеченом на крају 2008. године са 7 различитих *историјских збирки* (са преко 8.000 предмета) руководе два кустоса, од којих је један директор музеја, са три различите *археолошке збирке* и засебном *нумизматичком збирком* (са око 15.000 предмета) руководи један кустос (уз привремену помоћ волонтера), што указује на неопходност хитног сталног ангажовања стручних радника, а по већ постојећој Систематизацији (која је у основи стара 30 година, и која би, сходно савременом модусима рада морала да се допуни, што је у овом тренутку илузорно, јер ни оваква није испоштована)..

**ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА У КУЛТУРНОЈ УСТАНОВИ
НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО**

На дан 01.01.09 у Народном музеју Ваљево ради следећих 16 стално запослених радника на буџету Града Ваљева:

ЗАПОСЛЕНИ	Коефицијенти	Укупни коефицијенти, са минулим радом и Године стажа (рачунајући стање на дан 01.01.2009)
СТРУЧНИ ПОСЛОВИ		
мр Владимир Кривошејев Радно место – директор, Послови које обавља – директор, уредник, кустос историчар (руководилац дела историјских збирки) и ПР менаџер Академско звање – дипломирани историчар Научно звање – магистар културолошких наука Стручно звање – музејски саветник	22,40 +1,77 24,17 Коефицијент музејског саветника увећан за коефицијент дodatка за руководиоца музеја	25,91 18 гс
Гордана Пајић Радно место – кустос документалиста Послови које обавља – вођење свих централних документација и активан рад и на делу послова са етнографском збирком. Академско звање – дипломирани етнолог Стручно звање – виши кустос	18,70 Коефицијент вишег кустоса	20,12 19 гс
Драгана Лазаревић Илић Радно место – кустос историчар Послови које обавља – руководилац дела историјских збирки. Академско звање – дипломирани историчар Стручно звање – виши кустос	18,70 Коефицијент вишег кустоса	20,20 20 гс
Бранко Лазевић Радно место – кустос историчар уметности Послови које обавља – руководилац уметничких збирки Академско звање – дипломирани историчар уметности Стручно звање – кустос	17,30 Коефицијент кустоса	18,89 23 гс
Боривоје Пантић Радно место – кустос етнолог Послови које обавља – руководилац етнографских збирки и технички организатор програма Академско звање – дипломирани етнолог Стручно звање – кустос	17,30 Коефицијент кустоса	19,03 25 гс
Јелена Ивић Радно место – кустос педагог Послови које обавља – руководилац педагошке службе, организациони и директан рад са публиком, вођење стручне библиотеке Академско звање – дипломирани историчар уметности Стручно звање – кустос	17,30+1,00 18,30 Коефицијент кустоса, са увећањем на име организације/руковође ња службом за рад са публиком	19,32 14 гс
Елизабета Чебашек	17,30	

Радно место – кустос археолог Послови које обавља – руководилац археолошких збирки и нумизматичке збирке Академско звање – дипломирани археолог Стручно звање – кустос	Коефицијент кустоса	17,99 10 гс
Милан Веселиновић Радно место – конзерватор техничар Послови које обавља – конзерваторски послови, фотографисање, асистенције кустосу археологу Академско звање – гимназија, (положен курс конзервације и апсолвент археологије) Стручно звање – конзерватор техничар	11,10 Коефицијент музејског конзерватора са средњом спремом	11,23 3 гс
Оливера Тошић Радно место – водич сталне поставке Послови које обавља – водич у централној сталној поставци, благајнички послови везани за пунктове са публиком (билетарница, сувенирница, клуб), асистенције шефу рачуноводства) Академско звање – виша економска школа Стручно звање – музејски водич	11,10+1,00 12,10 Коефицијент музејског водича увећан на основу благајничке одговорности као додатног дела посла	12,63 11 гс
Душица Боградновић Секулић Радно место – водич сталне поставке у Муселимовом конаку Послови које обавља – широк спектар послова у раду са музејском публиком у поставкама у Муселимовом конаку Академско звање – гимназија Стручно звање – музејски водич	11,10 Коефицијент музејског конзерватора са средњом спремом	11,72 14 гс
Александар Митровић Радно место – водич у Галерији Послови које обавља – широк спектар послова у раду са музејском публиком у галерији послови водича, послови музејског техничара (постављање и скидање изложби, рад са техником, контрола видео надзора, техничка помоћ у реализацији различитих јавних и интерних програма) Академско звање – средња стручна спрема (студент агрономије) Стручно звање – музејски водич	11,10 Коефицијент музејског водича са средњом спремом	11,28 4 гс
Наталија Марковић Радно место – водич у централној поставци Послови које обавља – широк спектар послова у раду са музејском публиком централној поставци, асистенција у реализацији програма) Академско звање – гимназија (студент етнологије) Стручно звање – музејски водич	11,10 Коефицијент музејског водича са средњом спремом	11,14 1 гс
ОСТАЛИ ПОСЛОВИ		
Рада Милићевић Радно место – шеф рачуноводства Послови које обавља – широк спектар административних послова, као и секретарски послови Академско звање – виша економска школа	12,30 +1,00 13,30 Коефицијент шефа рачуноводства увећан на име перманентне одговорности	13,99 13 гс
Милорад Тошић Радно место – домар музеја Положен противпожарни курс	8,20 Коефицијент чувара музеја задућеног и за	8,86

Послови које обавља – противпожарна заштита и широк спектар различитих техничких послова,	противпожарни надзор	20 гс
Ружица Обрадовић Радно место – спремачица, Послови које обавља – спремачица, курирка и широк спектар помоћних послова	7,00 Коефицијент помоћног радника	7,62 22 гс
Сузана Пејић Радно место – спремачица, Послови које обавља – спремачица, курирка и широк спектар помоћних послова	7,00 Коефицијент помоћног радника	7,17 6 гс
УКУПНИ и ПРОСЕЧАН КОЕФИЦИЈЕНТ и ПРОСЕК ГОДИНА СТАЖА		237,10
На дан 1.01.09		14,82
		14 гс

Поред наведених запослених, у Народном музеју Ваљево су, на дан 01. 01. 2009. ангажовани и

- **Живан Грујучић**, домаћим музејског одељења у Осечини, стално запослен, финансиран средствима општине Осечина
- **Љиљана Јевтић**, ангажована по уговору, на послу домаћице музејског клуба
- **Мирјана Костић**, дипломирани археолог са положеним стручним испитом, повремено ангажована као волонтер, а повремено по уговору, ради у Музеју пуне две године.
- **Јелена Милосављевић**, дипломирани археолог, ангажована као волонтер преко Завода за запошљавање, ради у музеју пуну годину.
- **Марија Радивојевић**, дипломирани историчар, повремено ангажована као волонтер, у последња 4 месеца.
- **Марина Марковић**, дипломирани историчар, повремено ангажована као волонтер, у последња 4 месеца
- **7 војника** на цивилном служењу војног рока

Из свега наведенога се уочава недостатак стално запослених радника, као и потреба повећања средства за услуге по уговору ради повременог додатног ангажовања стручњака са стране, али и стимулације волонтерима.

8. ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ ТОКОМ 2008

Поред послова редовног редовних инвестиционих одржавања у 2009, години су предвиђене мање инвестиционе активности на музејској радионици у Драчићу, како би она била примеренија за основни стручни рад. За тај посао постоје предвиђена средства.

У 2009. години је неопходно, независно од музејских инвестиција, а кроз послове парковског одржавања, решити дренажу иза објекта Музеја, а ка Гимназији, будући да је травната површина „старија“ од бетонске стазе која се протеже уз темеље, те се атмосферске падавине сливају под теме објекта.

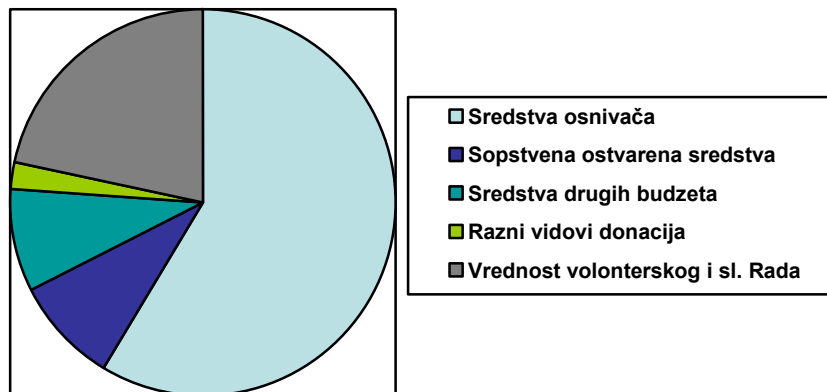
9. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН СА НАПОМЕНАМА

Уз потпуно избалансиране приходе и расходе, за 2009. годину су предвиђени следећа средства

Град Ваљево, као оснивач	13.891.000,00 динара	Редовна средства за „хладан погон“ музеја и за део најосновнијих програмских делатности. Неопходно повећање
Сопствена средства	1.999.000,00 динара	Средства за повећање квалитета и квантитета програмских делатности. Буџетски предвиђена наведена сума, реално очекиван и нешто већи износ.
Средства од општине Осечина	500.000,00 динара	Наменска, за рад музејског одељења у Осечини.
Средства од Министарства културе	1.500.000,00 динара	Неизвесна, програмски тражена за довођење у намену објекта куле Ненадовић.
УКУПНО СРЕДСТАВА	17.890.000	

Мада није уобичајено у административним извештајима и волонтерски рад, као и донације у услугама и материјалу (донације у новцу се обично исказују кроз сопствена средства) имају своју вредност, коју је неопходно исказати

Донације у услугама и материјалу	500.000,00 динара	Широк спектар различитих видова донација, од штампања, преко оглашавања и редовног ажурирања сајта, до транспорта, па и употребе возила заослених.
Вредност волонтерског рада	5.000.000,00 динара	Рад волонтера, као и рад војника на цивилном служењу војнога рока.
УКУПНА ВРЕДНОСТ	5.500.000,00 динара	
СВЕ УКУПНО	23.390.000,00 динара	

СРЕДСТВА ОСНИВАЧА – ГРАДА ВАЉЕВА

Град Ваљево је својим буџетом за 2009. годину за рад Народног музеја Ваљево определио 13.891.000,00 динара, међутим будући да у 2008. години нису утрошена сва опредељена средства, а да је део тада насталих трошкова у вредности од 454.544 није плаћен опредељеним средствима за 2008, већ од опредељених средстава за 2009. годину, подразумева се да су реална опредељена средства за 2009. мања и да износе **13.436.456**

	Опредељена буџетска средства и реална опредељена буџетска	Опредељени сопствени приходи	НАПОМЕНЕ
--	---	------------------------------	-----------------

	средства, када се одбије измиривање дуговања из 2008.		
411	8.871.000	968.000	<p align="center">Плате и додаци запосленим</p> <p>Регуларни трошкови, стриктно прописани позитивним законским прописима; при обрачуна буџета је дошло до грешке, будући да је планирано за 238.836 динара мање него што је потребно за ниво децембарске плате из 2008. Разлика и већа ако се узме у обзир промена минулог рада за 1 годину, и могуће повећање цене рада.</p> <p>Неопходно променом апропријација у ову ставку преусмерити део вишка (укупан вишак умањен за додатни минули рад и промену цене рада) који се лошим прорачунима појављује у нардној ставци, а преостали недостатак планирати ребалансом.</p> <p>Сопствени приходи се користе за законски предвиђене додатке, који износе до 30%. Планирано просечних око 10%.</p>
412	1.735.000	173.000	<p align="center">Социјални доприноси</p> <p>Контна ставка паралелна претходној, с тим што је овде планирано 104.344 динара више у односу на децембарску ползну основицу. Део вишка, ако га има, када се узме у обзир промена минулог рада и цене рада, преусмерити у претходну ставку.</p>
415	000	132.000	<p align="center">Накнаде запосленима</p> <p>Трошкови доласка на посао, и ако законска обавеза, нису предвиђени од буџетских средства.. Прихватљиво је да се део ових обавеза покрије од сопствених прихода, али главни део кој јавних служби мора бити буџетски финансиран.</p>
421	1.820.000 1.715.656	100.000	<p align="center">Стални трошкови</p> <p>Уобичајени материјални трошкови, код којих убедљиво највећи део одлази на трошкове грејања. Део опредељених средства за ће бити искоришћен и за плаћање трошкова реализованих у 2008. години</p>
422	70.000 53.600	70.000	<p align="center">Трошкови путовања</p> <p>Уобичајена ставка за широк спектар послова, од програмских активности до стручног усавршавања. Конкретније о проблему који налаже неопходнос повећања ове ставке видети у напоменама везаним са те делатности. Проблеми су у толико већи што око 20% опредељин средстава мора бити употребљено за плаћање реализованих , и предвиђених, али не исплаћених, обавеза из 2008.</p>
423	230.000 137.550	90.000	<p align="center">Услуге по уговору</p> <p>Широк спектар разноврсних уговорних услуга, како основне, материјалне природе хладног погона, тако и програмских активности.</p> <p>Посебну отежавајућу околност у пословању представља чињеница да скоро 40% укупно опредељених средстава у 2009. иде на плаћање реализованих и планираних обавеза из 2008.</p>
424	195.000	276.000	<p align="center">Специјализоване услуге</p> <p>Веома широк спектар најразноврснијих услуга које се користе</p>

			превасходно за програмске и редовне стручне активности.
425	100.000 82.050	110.000	Текуће поправке и одржавања Уобичајени трошкови, стим што није уобичајено, бар када су у питању јавне службе из домена непрофитне културе, да се већински финансира од сопствених средства установе.
426	150.000 72.000	80.000	Материјал Неопходна средства за ставке редовног канцеларијског пословања, за набавку материјала који се користи за различите програмске активности, за набавку материјала за конзерваторску радионицу и за набавку средстава за одржавање хигијене у скоро 2.000 метара квадратних простора, кроз које годишње прође преко 30.000 посетилаца. Са плаћањем трошкова реализованим у 2008. години, преостала опредељена средства су недовољна.
511	250.000 171.700	000	Зграде и грађевински објекти Будући да су предвиђени радови у Муселимовом конаку реализовани (делом и од сопствених прихода) у 2008. години, за планирану реконструкцију просторије конзерваторске радионице има довољно средстава, па је могућ и вишак који би се променом апропријација преусмерио на друге ставке.
512	250.000 240.900	000	Опрема Планирана је превасходна набавка излагачке опреме за допуну сталне поставке, а мањим делом за доопремање депоа, канцеларијског простора и радионице за конзервацију.
515	220.000 162.000	000	Основна средства У основна средства превасходно спадају музејски предмети, тако да ће највећи део средстава бити искоришћен за набавку нових музеалија, а знатно мањи за обогаћивање стручне библиотеке.
	13.891.000 13.436.456	1.999.000	

За НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

директор, музејски саветник
мр Владимир Кривошејев

У ПРИЛОГУ

– ДЕТАЉАН ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН - Усвојен на седници Управног одбора одржаној 15. јануара. Године, и истог дана прослеђен Оснивачу

- Доказ неопходности повећања износа за контну ставку 422

Као доказ неопходности повећања износа за контну ставку 422

У периоду фебруар – март 2009 године Народни музеј Ваљево ће реализовати веома разноврсне програме:

- 6. фебруар – Галерија Народног музеја Ваљево - отварање изложбе *О живопису* /аутори: др Виолета Цветковска Оцокољић и Југослав Оцокољић, изложбу отвара: проф. др Драган Никодијевић/
- *цео фебруар* – музејски клуб – свакодневно емитовање, у два термина, филмованог предавања *Свет Иконе*
- 11 фебруар – Клуб ваздухопловства, Земун – отварање изложбе Ваљевског музеја *Фотографије са Солунског фронта*.
- 13 март – галерија Народног музеја Ваљево – отварање изложбе Етнографског музеја из Београда

Реч је о програмима који се први пут нуде ваљевској публици, и једном програму којим се Музеј а тиме и Ваљево, презентују у престоници. Захваљујући личним познанствима и директном преговарању, они су договорени тако да захтевају минимум техничких трошкова

Изложба О живопису и целомесечка презентација филмованог предавања Свет Иконе	
Транспорт у два правца	10.000 динара
	УКУПНО 10.000 динара
Изложба Фотографије са Солунског фронта	
Транспорт у два правца	10.000 динара
По две дневнице за два радника	6.000 динара
Једно преноћиште за једног запосленог (други има приватан смештај)	3.000 динара
Повратне аутобуске карте за два радника	2.000 динара
	УКУПНО 21.000 динара
Изложба Фотографије са Солунског фронта	
Транспорт у два правца	10.000 динара
Три дневнице за једног радника са стране при постављању	4.500 динара
Два преноћишта за једног радника са с	3.000 динара
Једна дневница за једног радника са стране, при скидању	1.500 динара
	УКУПНО 19.000 динара
	УКУПНО 50.000 динара

Будући да каталози, проспекти и ЦД издања за ове програме већ постоји (а они обично, уз осигурање, које се овом приликом не плаћа, представљају главе програмске расходе, не ретко и од више стотина хиљада динара), а нерачунајући мање техничке трошкове, четири разноврсне двомесечне програмске активности коштају 50.000 динара. Свих 50.000 динара спадају у ставку Путних трошкова са конта 422, а на том конту је за од буџета за целу годину предвиђено 70.000 динара, од којих је 16.400 већ потрошено за трошкове планиране, одобрене и реализоване у 2008. години.

Сходно наведеном, са мартом 2009. године биће утрошена сва буџетска средства за путне трошкове предвиђена за 2009. годину, што би значило да у наредних девет месеци неће моћи да се реализује ни једна једина активност која изискује путовања.

Да исход не буде баш овако драстичан Музеј ће предузети низ разноврсних мера (од употребе сопствених средстава, преко тражења донација у услугама, до повезаног транспорта), али тиме се немогу надоместити сви реални недостаци и све то указује на неопходност знатног повећања буџетских издвајања за контне ставке 422, који ни на који начин не представљају луксуз већ објективан трошак за веома широк спектар основних активности.

НАПОМЕНА

За март месец 2009. године, поред наведених и низа мањих програмских активности превиђено је и оджавање научног скупа о српско-француским односима /од три дана трајања скупа, 1 дан би се скуп одржавао у Ваљеву/, што такође захтева посебне трошкове.

Све ово отвара питање: да ли је можда боље не планирати и не реализовати програмске активности?